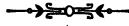

Celâl Nûri

جلال نوری

Yeni Alfabe ve İmlâ dersleri

یکی آلفابه و املہ دہرلری

İkhdam gazetesinde iki def'a basıldıktan sonra
kitap şeklinde neşr olunmuş-tur

(اقدام) غزته سندہ ایکی دفعه باصیلہ قدن صو کره کتاب شکلنده
نشر اولونمشدر

Istanbul
Suhûlet Kütüphanesi
Semih Lûtfi
1928

Hüsn-ü tabîat Matbaası

اقدام غزتہ سندھ منتشر «یکی آفابہ واملادرسلی» کوردیکی رغبتہ
مبئی ایکنجی دفعہ باصیلہ شدی . غیور و حیتلی طابع سمیح لطفی بک
بودرسلرک کتاب شکلندہ انتشارینی ایستہ دیکندن اونلری ینہ درس
حالندہ نشرہ مجاسرت ایدیورم .

هنوز تلفظ لغتمز عائد اولدینی انجمن طرفندن تدوین ایدیلدیکنندن
کورولہجک خطالرک مساحیہ مظهر اولماسنی محترم قارئلرمدن
رجا ایدہرم . ایلول 1928

ج . ن

İkhdam gazetesinde münteşir yeni alfabe ve imlâ
dersleri gürdüğü ragbete mebnî iki def'a basılmış-tı.

Gayyur ve hamiyetli tâbiim Semih Lutfi bey
bu derslerin kitap şeklinde intişârını istediğinden
onları yine ders hâlinde neşre mücâseret ediyor-um.

Henüz telaffuz lugatımız âit olduğu encumen
tarafından tedvîn edilmediğinden gürülecek hatâların
müsamahaya mazhar olmasını muhterem kâri'lerden
ricâ eder-im.

Eylül 1928

C. N.

برنجی درس

دیلزی قونوشورکن آغز مژدن چیقان (ها سس) مطلقا بر حرفله
اغاده اولونور. حرف، سسك اشارتیدر. بر کلهده نه قادر سس وارسه
او مقدارده حرف واردر: نه اكسيك، نه زیاده!
سسلك عددی 28 در؛ بناء علیه حرفلرده 28 در.
یازارکن ایجه دوشونکنز: یازمق ایسته دیککنز کلهده قاچ سس وار؟
بونلری صیرالایکنز؛ اولدی، بیتدی!

یکی حرفلر ایکی شکلدر

تورکجه نك حرفلری ایکی تورلودر:

1 — باصیلمش، یازیده قوللانیلنلر؛

2 — آل یازیسنده قوللانیلنلر.

مطبعه حرفلری شونلردر:

a e i o ö u ü

b c ç d f g ğ h j k l m n

p r s ş t v y z

برده جمله باشنده و اسم خاصلرك (انسان آدى، شهر، مملكت، داغ،
كول، دره، الى آخره آدلى) باشنده قوللانىلان بويوك شكلر واردركه اونلره
(ماژوسكول) دىرلر :

A E I I O Ö U Ü
B C Ç D F G H J K L
M N P R S Ş T V Y Z

بونلردن باشقه برده ال يازيسى حرفلر وار

أل يازيسى حرفلرینه كنجه ، بونلر مطبعه يازيليله برابر دىكر صحيفه ده
كوستريلىشدور :

تۆرك الفبا به سى لوحه سى

يازى خرفلىرى مطبوعه خرفلىرى يازى خرفلىرى مطبوعه خرفلىرى
 كوپونون بوبونون كوپونون بوبونون كوپونون بوبونون كوپونون بوبونون

A	a	А	а	G	g	Г	г
B	b	В	в		ğ		ğ
C	c	С	с	H	h	Н	н
Ç	ç	С	с	İ	i	І	і
D	d	Д	д	І	ı	І	і
E	e	Е	е	J	j	Ј	ј
F	f	Ф	ф	K	k	К	к

یازی حرفلری مطبعه حرفلری یازی حرفلری مطبعه حرفلری
کجهلان رف برولون کجهلان رف برولون کجهلان رف برولون کجهلان رف برولون

L l L l S s S s

M m M m Ş ş Ş ş

N n N n T t T t

O o O o U u U u

Ö ö Ö ö Ü ü Ü ü

P p P p V v V v

R r R r Y y Y y

Z z Z z

تورکجه نك 28 حرفی (یاخود سسی) ایکی به آیریلیر :

سسلی حرفلر ، سسسز حرفلر

- (1) تك باشنه تلفظ اولوناییلنلر؛
 - (2) تك باشنه تلفظ اولوناماییلنلر.
- بونلر تلفظ اولونه بيلمك ایچون برنجی صنف (یعنی تك باشنه تلفظ اولونان) حرفلردن برینك یاردیمه محتاجدر.
- برنجیلره (سسلی حرف) یاخود (صائت) دیرلر؛
ایکنجیلره (سسسز حرف) یاخود (صامت) دیرلر.

سسلی حرفلر

سسلی حرفلر 8 تانه در :

a i o u e i ö ü

(آلق) ، (آل) کلهلرینك باشنده؛
(پاص) ، (پای) کلهلرینك اورته سنده؛
(صویا) ، (صیوا) کلهلرینك صوکنده اولدینی کی.

(ایرغاد) ، (ایصلاق) کلهلرینك باشنده؛
(صیریق) ، (قیریق) کلهلرینك اورته سنده؛
(قایصی) ، (یاصصی) کلهلرینك صوکنده اولدینی کی.

(اولوق) ، (اویق) کلهلرینك باشنده؛
(قویق) ، (یورمق) کلهلرینك اورته سنده؛
(تیاترو) ، (پروتسو) کلهلرینك صوکنده و (او) ضمیر غائبنده اولدینی کی.

U } (اوسلو) ، (اويقو) كله لرېنك باشنده؛
(قورو) ، (خورما) كله لرېنك اورته سنده؛
(شو) ، (بو) كله لرېنك صوكنده اولدینی كې.

E } (ال) ، (اركك) كله لرېنك باشنده؛
(بل) ، (كل) كله لرېنك اورته سنده؛
(كه) ، (هكیه) كله لرېنك صوكنده اولدینی كې.

i } (ایجه) ، (اینان) كله لرېنك باشنده؛
(دیل) ، (کیل) كله لرېنك اورته سنده؛
(سیوری) ، (کیړی) كله لرېنك صوكنده اولدینی كې.

Ö } (اولك) ، (اولجو) كله لرېنك باشنده؛
(سوز) ، (كوز) كله لرېنك اورته سنده اولدینی كې . (ö) كله
صوكنده اصلا كلنز.

Ü } (اوزمك) ، (اوركمك) كله لرېنك باشنده؛
(كوزهل) ، (كون) كله لرېنك اورته سنده؛
(تورپو) ، (سوزكو) كله لرېنك صوكنده اولدینی كې.

سسلی حرفلر :

قالینلری، اینجهلری

یوقاریده آكلاتدیغمز 8 سسلی حرف ، (یعنی صائت) ایکیه آیریایر :

(1) قالین سسلی حرفلر؛

(2) اینجه سسلی حرفلر.
قالین سسلی حرفلر 4 در :

A I O U

اینجه سسلی حرفلرده 4 در :

E İ Ö Ü

بر کله قالین سسلی حرفله بیترسه اوندن صوکره کلن بوتون ادات
و لاحقهلرده قالین سسلی اولور :

قافا (قافالار) ، باجا (باجایی) کبی.

bacayi ؛ kafalar کبی.

بر کله اینجه سسلی حرفله بیترسه اوندن صوکره کلن بوتون ادات
و لاحقهلرده اینجه سسلی اولور :

أل (اللهه) ؛ نفس (نفسی) کبی.

nefesi ؛ eller کبی.

اوزایان سسلی حرفلر

یوقاریده کوردیکمز سسلی حرفلردن :

A I U

حرفلری بعضاً اوزون اوقونور. دقت ایدیکز :

پای (تورکجه پای ایتمک ، تقسیم ایتمک معناسنه) دهکی a اوزون دکلدر.

حالبوکه فارسی آفاق معناسنه کلن (پای) دهکی A اوزوندر.

(باب عالی) ، (ذات سائی) ، (شاه ایران) ، (حال و آتی) کله

و ترکیبلرندهکی A لر اوزون تلفظ اولونور.

بونك ايجون A نك اوزرته ^۸ اوزاتما اشارتی قونور و حرف شویله اولور:
â . مثالی :

Bâb-i âlî
Zât-i sâmî
Şâh-i İran
Hâl ve Atî

اوزون î به کلنجه :

مثال : « یازی یازمادک ، باری بر آز اوکو ! »

« ذات بارینک صفتلری . »

شو ایکی جمله دن برنجیسنده کی (باری) ده کی i اوزون دکلدن .
ایکینجیسنده کی (باری) عربجه در واوراده کی I اوزوندر :

Yazı yazmadım, bâri bir az oku !

Zât-i bârînin sıfatları .

بر نقطه داها :

(قوزوم) ایله (معلوم) آراسنده ده بویله بر فرق کوزه چارپیور :

Kuzum ده کی u لر اوزون دکل ؛ mâ'lûm ده کی u اوزوندر .

ایشته ، عربجه دن ، فارسیدن تورکجه به یکن بر طاقیم کله لرده کی بعضی

سسلی حرفلر اوزون تلفظ ایدلرکلرندن بونلرک اوزرته ^۸ اوزاتما اشارتی

قونور و بصورتله اوزون اولمایان A, I, O دن فرق اولونور .

— عربجه دن فارسیدن کجه یوبده اصلاً تورکجه اولان کله لرده هیچ

اوزون صائت یوقدر .

ایکینی درس

(سلسلی) حرفلردن بری (سسسنز) حرفلردن برینک باشنه ویاصوکنه
کلیرسه بوکا (هه) دیرلر . برویاخود برقاچ هه دن برکله تشکیل اولونور .
(هه نك عملی فائده سنی آشاغیده کوره جك سکنز .)

B ایله مثاللر : [بو حرف اسکی ب] در .

Abuk ; Araba ; باقBak ; آبلقAblak ; باباBaba ;
Abla آبلأ ; آبوقصابوقsabuk .

C ایله : [بو حرف اسکی ج] در .

جیاقCıyak ; جیوهcıva ; جانcan ; جامCam ;
جومباCumba ; جومردcömert ; جیجیıcı ; جمالcemal ;
جوجهcüce ;

Ç ایله : [بو حرف اسکی چ] در .

اوچوقUçuk ; چوقÇok ; چنارÇınar ; چامÇam ;
چول(اورتو)Çul ; چول(صحرا)Çöl ; جیلکÇilek ; چرزÇerez ;

D ایله [بو حرف اسکی د ویا بعضاً ض] در .

دوراقDurak ; دولهDolma ; دیشاریDışarı ; دالDal ;
دونDün ; دوك (دوكمك دن) Dök ; دمك Denk ;
(بو کوندن اول) .

F ایله : [بو حرف اسکی ف] در .

فولیاFulya ; فولFol ; فیرلداقFırıldak ; فالFal ;
کوفورکوفورKüfür küfür؛ فوتر(شاپقا)Fötr؛ فیلFil؛ فنهFener

H ایله : [بو حرف اسکی ح ، خ ، ه] در .

Hava هوا ; Hırsıs خرسز ; Hoş خوش ; Huy خوی ;
Hep هپ ; Hilal هلال ; Hüner هنر .

J ایله مثاللر پک آزدر : [بو حرف اسکی ژ] در .

Jâle ژاله ; Müjde مژده ; Pejmurde .

L ایله : [بو حرف اسکی ل] در .

Lâle لاله ; ılık ایلیق ; lokma لوقه ; leyлек لیلک ;
Liman لیمان .

M ایله : [بو حرف اسکی م] در .

Maya مایه ; Mırıldamak میریلداق ; Muhâsebe محاسبه ;
Meme ممه ; Mini mini مینی مینی ; Mümtaz ممتاز .

N ایله : [بو حرف اسکی ن] در .

Nar نار ; Nısıf نصف ; Nobran نوبران ; Nur نور ; Nim
نیم ; Nem نم ; Número نومرو .

P ایله : [بو حرف اسکی پ] در .

Paşa پاشا ; Pırasa پراسه ; Pul پول ; Pekmez پکمز ;
Pide پیده ; Pöhpöhlemek پوهپوهلمک ; Punar پوکار .

R ایله : [بو حرف اسکی ر] در .

Raf راف ; Rih (ریک) ریخ ; Rol (رول) رول ;
Ruh روح ; Tere تره ; geri کری ; Görüşmek کوروشمک ;
Görüm کوروم .

S ایله : [بو حرف اسکی س ، ص ، ش] در .

Sağ صاغ ; Sığ صیغ ; Sokak سوقاق ; Su صو ; Sel سبل ;
Silmek سیلمک ; Sövmek سوکمک ; Sürmek سورمک .

Ş ایله : [بو حرف اسکی ش] در .

Şal شال ; Mişil mişil میشیل میشیل ; Şol شول ; Şu شو ;
Şey شئی ; Şilte شیلته ; Şöyle شویله ; Şükür شکر .

T ایله : [بو حرف اسکی ت ، ط] در .

Taş طاش ; Tırmık طیرمیک ; Toz (ریک) طوز ; Tuz

. توکورمک Tükürmek ; تیره Türe ; تل Tel ; طوز (ملج) .

V ایله : [بو حرف اسکی و] در .

وولقان Volkan ; زیویر زویور Zıvır Zıvır ; وار Var ; ویدا Vida ; ویرمک Vermek ; وورمق Vurmak .

Y ایله : [بو حرف اسکی ی] در .

یورمق Yormak ; ییلان Yılan ; یاورو Yavru ; یومق Yummak ; یویمق Yemek ; ییک Yirmi ; ییکری Büyü (سحر) .

Z ایله : [بو حرف اسکی ذ ، ز ، ض ، ظ] در .

کوزو kuzu ; زور Zor ; ظروا Zırva ; زارزوات Zarzavat ; زوکورت Züyürt ; زیان Ziyan ; ذوق Zevkh .

حرفلرک اک مهملری

K ایله G

k و G حرفلرینه کلدک . بوراده دفته شایان نقطه لر واردر .

k حرفی قالین سسلی حرفلره (ق) در :

. قالق kalmak , قالقمق kalkmak , قاما kama (a)

. قیریلماق Kırılmak , قیصمق Kısmak , قیویرمق Kıvırmak (i)

Koymak , قوتارمق Kotarmak , قویمق Kopmak (o)

. قویمق .

(u) Kuyu , قورمق Kurmak , قوزو Kuzu (u)

K حرفی اینجه سسلی حرفلره (ک) کاف عربی اولور :

. کل Kel , کرم Kerem , کندى kendi (e)

. کیل Kil ; کیر (لوت) Kir , کین (غیض) Kin (i)

. کوی Köy , (اعما) Kör , کوفته Köfte (ö)

. کول (رماد) Kül , کوف Küf , کومس Kümes (ü)

عربجه دن و فارسیدن تورکجه به کچمش بعضی کله لر واردر که بونلرده ک
(کاف عربی) قالین صائله تلفظ اولونور .
بونلر مستثنادر .

بو کله لری یازمق ایچون K دن صوکره H کلیر . شو شکل حاصل
اولور : KH . KH یازدقدن صوکره قالین صائتی قورسکیز .
مثالر :

Zekhâ , khâmil , khâzim , کاهن , کاظم , کافر Khâfir (a)
کار khar , انکار , Inkhar , ذکا .

(i) ایله مثال یوق .

(ö)

کوه khûh . (u)

*
**

کذلک ، نه عربجه دن و فارسیدن دیلمزه کچمش کله لرده (ق) ایجه
صائله ده تلفظ اولونور . و یو (ق) کافه منقلب اولماز .
بونلر ایچونده kh شکلی مستعملدر :

Şakhî شق ; Tevekhkhî توقی ; Terekhkhî ترقی .

دقت ! (ک) عربی ایله (ک) فارسی آرنسندده فرق وار : کاف عربی :
کامل ، کاظم ، کاهن ، کاتب ، کاسد کبی . کاف فارسی : کاوه ، کاوور ،
کورمک ، کیرمک ، کلک ، کوسترمک کبی .

اخطار : بر ایجه سسلی حرفدن صوکره (ق) کلک لازمه kh یازمق
اونومه ییکیز . مثلا (اقدام) شویله یازیلیر Ikhdâm . اگر بو h قونمازسه
(ق) ک (ک) اوقونماسی ایجاب ایدر . بو تقدیرده (اکدام) اولور . اکرام
Ikram ایسه h سز یازیلیر .

اقدام کبی : توقی ، شق ، نقی

Tevekhkhî , şakhî , Nakhî ,

G حرفی قالین صائله (غ) در :

(a) Gàip غائب , Gaga غاغا , Gâlip غالب .

(i) gırlak غیرتلاق , gırgan غیرغیر (i)

(o) Goma غوما , Gocuü غوجوق .

(u) Gul yabâni غول یبانی .

G حرفی اینجه صائتله (کاف فارسی) در :

(e) Gevşek , Geldi کلدی , کورهك , Gevrek , كهوشك

(i) Girdap , Gitti کیتدی , کیرمك , Girme کرداب

(ö) Gözükme , Göz , کوز وكم , Göz

(ü) Güneş , Güzel کوزه , کوز (موسمی) , Güz , کونش

کاف فارسی قالین صائت آبرسه Gh شکلنده یازیلیر .

(a) کاوه (ء ظالم) Ghâve ؛ کاہ Ghah ؛ کاوور Ghavur .

(1) مثال یوق

(o) کذا

(u) کویا Ghûyâ ؛ کویان Ghûyân .

g حرفی قالین صائتله کاف فارسی اوقونقی لازم کلبرسه gh یازیلیر :

. Ruzghar , کذرکاه , Güzerghah , آکاه .âghah .

بویله اولماسه یدی آگاه ، کذرگاه ، روزگار اوله جقدی .

باغ ، داغ کبی خفیف (غ) لر ؛

اولدوغندن ، بولوندوغندن ؛

اکری ، بوکری ، کلدیکی ؛

کبی یرلرده (ğ) قوللانیلیر :

Olduğundan , bulunduğundan , eğri , doğru ,
geldiği .

ع

یکی حرفلرده باشده (ع) یوقدر . عیندن صوکره کلن صائت یازیلیر:

عالم âlem , عالم âlim , عمله Amele , عجله Acele , علاج Ilac ,

علم İlim , عرفان İrfan , عارف ârif , عموم Umum .

اورتهده اکر (ع) بر وقفه (دورمه) کبی حسن ایتدیریلدورسه
بر (') کسمه اشارتیه کوسترلیر :

معارف Ma'ârif , معاش Ma'aş , معلوم Ma'lûm .
[دیگر بر درسته ع حرفه ینه کله جکیز .]

همزه

اسکی یازیده ذاتاً باشده همزه یوقدی .
اورته ده و صو کده همزه ا کر بروقفه (دورمه) کبی حس ایتدیر یلیورسه
کنلاک بر (') کسمه اشارتیه کوستریلیر :
مأذن Me'zun , مأمور Me'mur , مؤذن Mü'ezzin , ملجأ Melce' , منشأ Menşe' .
اخطار : (عمومی) , (مومی) کبی Mummu , Umûmu
دیشلی m ایله کنلاک دیشلی u یان یانه کلیرسه آل یازیسنده u لرك اوزرینه
بر ترس قوس قوییکیز (*)

ایشته سسسز حرفلرك شکلری و بونلرك اسکی الفبا موجبجه هانکی
حرفله تقابل ایتدکلرینی کوستردک .
فقط قارئلر بالصبع اسکی املایه آلیشقین اولدقلرندن بوشکلرك
اسکی شکلرله اولان نسبتی ذهنلرنده آراهه جقلردر . یکیلره اعتیاد حاصل
اولونجه قادار بو آرامه لر طبیعیدر . کلهجک درسته بو ذهن فعالیتنی
قولایلاشدیرمق ایچون قارئلرمزه تام بر مقایسه تابلوسی عرض ایده جکیز .

(*) بوباده خاتمه ده انجمنك یکی تعدیلاننه مراجعت ایدیکیز .

اوهنجى درس

اسكى حرفلره يكيلرک مقايسهسى

برنجى و ايكنجى درسلرده يكي حرفلى كوردك .
اسكى حرفلره چوق آليشقين اولديغين ايجون ، بو درسده ، يكيلرله
اسكيلرلى بر آز مقايسه ايده جكزكه هيچ التباس ، قارشىقلق اولاسين . يكي
حرفلر هپ (صدا) لردر . هر صدا ده بر حرفدر .
حالبوكه اسكى حرفلرده بر صدائى ، بعضاً برون زياده حرف افاده
ايدردى . اونك ايجون املا كوچدى .

مثال :

ثبات ، سالم ، صيرا .

بو مثاللرک ايلك حرفلى (ث) ، (س) ، (ص) در .

يازى بويله اولمقله برابر تلفظ هپ بردى .

[(ث) حرفنى عربلر باشقه تورلو اوقورلر ؛ بزايسه اونلره مخصوص

اولان بوسسى (س) ايله بر اشد بزمشز . بزجه مقصد كندى تلفظمزد .

يكي يازيده بو اوچ اسكى حرفى برنك S ايله افاده ايدىورز :

ثبات Sebat ؛ سالم Sâlim ؛ صيرا Sira .

بر مثال داها :

طاش ؛ تاхта .

بو مثاللرک ايلك حرفلى (ط) ، (ت) در .

T . كذالك ، يازى بويله اولمقله برابر تلفظ هپ بردى : طاش talaş ؛

تاхта tahta .

مثال :

زیاده ؛ ذات ؛ ظالم ؛ ضمان ؛ زمان بومثالرك ايلك حرفلى (ز) ،
(ذ) ، (ظ) ، (ض) در .
حاليوكه بودورت حرفك توركيه صداسى هپ برذر : Z .
ظالم Zâlim . زياده Ziyâde ؛ ذات Zât ؛ ظالم Zulum ؛
ضمان Zaman . (هرايكيسى عيى املا)

مثال :

دالمق ؛ ضلالت .
بومثالرك ايلك حرفلى (د) ، (ض) در .
حقيقتده بوايكى حرفك توركيه صداسى هپ بودر : D .
دالمق dalmak ؛ dalâlet .
اوافق براخطار :
بز توركيهده (ض) حرفى بعضاً (د) ، بعضاً (ز) كې اوقورز .
بونك هيچ برسبى وقاعدهسى يوقدر .
بوفرق هراقت كتابنده كوستريله مشدر .
تلفظده ، بونك ايچون چوق آلدانيوردق . شيمدى بو كلفته حاجت
قالمادى . سويلركن دقت ايدىكنز : اكر (ض) حرفى (د) كې تلفظ
ايدىيورسه كنز D ايله ؛ يوق اكر (ض) حرفى (ز) كې سويليورسه كنز
Z ايله يازىكنز . (ض) ك اولديغنه مثالر :
ضابط Zâbit ؛ ضعف Za'f ؛ ضرر Zarar ؛ ضيا Ziyâ ؛ ضمير
Zamir ؛ ضيافت Ziyâfet ؛

(ض) ك D اولديغنه مثالر :

ضلالت Dalâlet ؛ ضرب darb ؛ ضحك Dîhk ؛ ضلع Dil .
[ضاده باشلار توركيهده آنجاق اللى قادار عربجه كله كچمشدن . بونلرك
چونى Z كې تلفظ اولونور . D ايله اوقونانلرك هان هپسى يوقاريدنه كيلردر .]

مثال :

هوا ، حلوا ، خام ، خوى ، خيرسيز .
بومثالرك ايلك حرفلى (ه) ، (ح) ، (خ) در .

حالبوکه بو اوچ حرفک تورکجه صدالری برلشمشدر : H.
 هوا hawa؛ حلوا helva؛ خام ham؛ خوی huy؛ خرسز hırsız.
 یکی الفبا - تکرار ایدلم - سس اوزرینه مؤسسدر.
 اسکی الفبا بویله دکلدی.

یازی یازمق ایچون آغزدن چیقان سسه دقت ایدیکیز. هیچ آلدانماز سکنز.
 تورکتر عربجه و فارسی کله لری کندی بوغاز، دیل و دوداقلرینه اویدوردیلر.
 بونک ایچون مثلاً (ث)، (س) (ص) آراسنده فرق قالمادی.
 (الف)، (واو)، (یاء)، (هـاء) حرفلری سسه هیچ اویغون دکلدی.
 شو شکلره باقیکنز!

الف ایله واو برلشنجه شو صدالر حاصل اولویور :
 (اولق)، (اویقو)، (اولک)، (اوزونتو). کوروپورمیسکنز : هپ
 (او...و). فقط تلفظده بو (او...و) لر هپ بر دکلدی.
 یکی آلفابه ایله اولان شو یازیلره دقت ایدیکیز :

Olmak; Uyku; ölmek; üzüntü.

ایشته درت یرده قوللانیلان (او) یکی املاده هیچ التباسه، قاریشقلغه
 محل ویرمه مک ایچون 4 حرفله یازیلیور :

ü - ö - u - o

بو اصولک نه قادر (طبیعی) وبالخاصه (فائده لی) اولدیغنی کوروپورسکنز.

(الف) حرفی باشده هم
 E : (أل el ، أرکک erkek) ؛
 هم A : (آل al ، آک ak) مقابنده قوللانیلیور، همده (واو) ه.
 یاردیجی اولویوردی (که بو جهتی یوقاریده یازدق).
 ایشته یکی یازی ایله بو التباسلر اورته دن قالدیور.
 یکی املاده الف یوقدر. بونک یرینه سکنز تانه سسلی حرف واردر.

اسکی املاده اورته ده و صوکه کی الف، یکی املاده A در :